

รธน. มาตรา ๒๗๖

พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓ มาตรา ๙ และมาตรา ๔๒

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ บัญญัติให้ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาเฉพาะคดีที่เป็นข้อพิพาทระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐกับเอกชน หรือระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐด้วยกัน ถ้าเป็นข้อพิพาทของหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐ ศาลปกครองไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษา

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓ นิยามคำว่า “หน่วยงานทางปกครอง” และ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” โดยไม่มีคำว่าต้องเป็น “หน่วยงานของรัฐ” หรือ “เจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐ” ดังเช่นที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ แต่การที่จะพิจารณาว่าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐใดจะอยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐหรือไม่ ต้องพิจารณาบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ เป็นหลัก คำนิยามตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓ เป็นเพียงการกำหนดความหมายให้ชัดเจนถึงลักษณะของส่วนราชการ หน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ประเภทใดที่อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง รวมทั้งลักษณะของการใช้อำนาจของหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องเป็นกรณีที่เป็นการใช้อำนาจทางปกครองหรือดำเนินกิจการทางปกครองอันเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ สำหรับกรณีตามมาตรา ๙ ที่กำหนดประเภทของคดีที่ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งได้ และมาตรา ๔๒ ที่กำหนดสิทธิของบุคคลที่จะฟ้องคดีและขั้นตอนการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง อันเป็นบทบัญญัติใช้ต่อเนื่องจากคำนิยามดังกล่าว ดังนั้น บทบัญญัติทั้งสามจึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖

ย่อโดย นายศราวุธ โปธราชม
นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญปฏิบัติการ

นางวรรณรัตน์ เกษมสันต์ ณ อยุธยา
ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๔

นางสาวฉนิษฐา ภูมินายก
ผู้อำนวยการสำนักคดี ๒

นายมนตรี กนกวารี
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านคดี รักษาการแทน
รองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ตรวจ